

Č. 3327.

Pensijní pojištění: Pensijní pojistné povinnosti jsou podle § 1 zák. č. 89/1920 zproštěny nejen osoby konající práce podřízené, nýbrž i učňové a dělníci, kteří konají sice práce kvalifikované, avšak nikoliv převážně duševní, anebo jichž činnost nezáleží v pravidelném dozoru k pracem osob jiných.

(Nález ze dne 5. března 1924 č. 3895.)

V ě c: Firma Sch. a spol. v J. (adv. Dr. Otakar Guth z Prahy) proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměry zemské úřadovny II. Všeobecného pensijního ústavu v Praze z 9. září 1921 bylo vysloveno, že Josef H. a František V. v zaměstnání svém u stěžující si firmy od 1. července 1920 jsou povinni pensijním pojištěním podle zák. z 5. února 1920 č. 89 Sb.; zaměstnanci současně zařazeni do XVI. třídy služného a předepsány za ně příslušné premie.

Odporu firmy proti těmto výměrům zsp rozhodnutím z — nevyhověla a vyslovila, že zřízení jmenovaní podléhají pensijnímu pojištění, »ponevadž jsou zaměstnání jako přehlížeči skla přijímáním a zkoušením jakosti hotových výrobků; dále zapisují sklářům sklo přidělené do účtovních knih a vedou záznamy o vrácených špatných výrobcích. K tomuto posouzení jakosti výrobků, za něž jsou oba jmenovaní zřízení odpovědni, je třeba zvláštní odborné znalosti. Práce jejich nelze tudíž považovati za podřízené (§ 1, odst. 1 cit. zák.)«.

Nař. rozhodnutím zamítlo min. soc. péče odvolání firmy z důvodu rozhodnutí zsp-é a podotklo, že zsp si vyžádala před vydáním rozhodnutí dobrozdání svazu úřednictva a zřízenectva sklářského průmyslu a obchodu v T.

O stížnosti proti tomuto rozhodnutí podané uvážil nss toto:

Žal. úřad, jenž si dle obsahu nař. rozhodnutí osvojil odůvodnění II. stolice připojené k vyličení konkrétních úkonů jmenovaných zaměstnanců, založil svůj výrok stejně jako zsp na zjištění, že k posouzení jakosti výrobků, za něž jsou oba zřízení odpovědni, jest třeba zvláštní odborné znalosti; vyvodil pak z toho závěr, že práce jejich nelze považovati za podřízené ve smyslu § 1, odst. 1 cit. zák.

Založil tudíž žal. úřad nař. rozhodnutí na právním názoru, že pojistná povinnost pensijní nestihá jen toho, kdo vykonává podřízené práce, jak je uvádí § 1. odst. 1 cit. zák. a že za podřízené práce tyto nelze považovati práce, k jichž výkonu vyžaduje se zvláštní odborná znalost.

Tento právní názor nemohl však nss uznati správným.

§ 1 zák. z 5. února 1920 č. 89 Sb podrobuje pojistné povinnosti pensijní každého, kdo překročiv 16tý rok věku svého jest v čsl. republice v poměru služebním a není činným jako dělník či učeň nebo nevykonává převážnou měrou prací podřízených, jako služeb čeledínských, nádenických neb takových, jichž vykonavatelé se nepovažují za obchodní pomocníky podle zák. z 16. ledna 1910 č. 20 ř. z. (§ 1, odst. 2).

Již z tohoto znění zákona vysvítá, že zákon vylučuje z pojistné povinnosti pensijní dvě kategorie osob, jež staví vedle sebe a to jednak osoby, které vykonávají podřízené práce, tam blíže označené, jednak osoby, které jsou dělníky neb učni. Již koordinací těchto dvou kategorií, vyslovenou spojkou »nebo«; naznačuje zákon, že práci dělníka či učně nepovazuje za obsahově stejnou s podřízenou prací čeledínů, nádeníků a p., nýbrž za činnost od ní podstatně odlišnou, nad ni vynikající. S druhé strany však třeba poukázat k předpisu § 1, odst. 2, který podle dikce úvodní věty (»Jsou t u d í ž pojištěním povinni . . .«) jest pouhou aplikací zásad v odst. 1 obsažených, a — pokud jde o činnost ve výrobě — v lit. a) za povinný pojištěním prohlašuje zaměstnance, kteří vykonávají převážně duševní práce nebo kteří k pracím jiných osob pravidelně dozírají.

Ze srovnání obou odstavců § 1 plyne důsledek, že zákon nesprošťuje pojistné povinnosti jen zaměstnance vykonávající práce podřízené, nýbrž i učně a dělníky, kteří konají práce kvalifikované, avšak nikoliv převážně duševní aneb jichž činnost nezáleží v pravidelném dozoru k pracím osob jiných.

Jestliže žal. úřad vyslovil, že řečení přehlížeči skla podléhají pensijní povinnosti pojistné proto, že práce, jež vykonávají — ježto jest k nim třeba zvláštní odborné znalosti — nelze považovati za podřízené ve smyslu § 1, odst. 1, založil své rozhodnutí na právním názoru, který podle toho, co bylo výše řečeno, není ve shodě se zákonem.

Bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti dle § 7 zák. o ss pro nezákonnost.

Č. 3328.

Nemocenské pojišťování: Zaměstnanci hospodářského skladištního družstva, které má za účel vzdělávání vlastní půdy k docílení plodin, patří nemocenským pojištěním k okr. pokladně nemocenské a nikoliv k zemědělské okr. pokladně nemocenské.

(Nález ze dne 5. března 1924 č. 3896.)

Prejudikatura: Boh. 2225 a 2747 adm. a jiné.

Věc: Zemědělská okresní nemocenská pokladna v B. (adv. Dr. Moř. Weden z Prahy) proti ministerstvu sociální péče (za zúčastněnou okr. nem. pokladnu v B. adv. Dr. Rudolf Rábl z Prahy) o nemocenské pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Ve sporu mezi okr. nem. pokladnou v B. a Prvním německým hospodářským skladištním družstvem v B. vyslovilo min. soc. péče nař. rozhodnutím v pořadí instančním, že zaměstnanci shora uvedeného skladištního družstva přísluší nemocenským pojištěním k okr. nem. pokladně v B., poněvadž konaným šetřením bylo zjištěno, že nejde o zařízení výhradně svépomocné, nýbrž i výdělečné.

O stížnosti uvážil nss toto:

Předmětem sporu jest otázka, zdali zaměstnanci řečeného družstva v B. jsou pojistně příslušnými k řádné okr. nem. pokladně nebo k okr. pokladně zemědělské.